

[Victor Larsen.]

heden jager andre Købere bort og giver den brandlidte yderligere Tab.

Hvis en Ejendom med Grundværdi over 20 000 Kr., altsaa en Ejendom paa godt 25 Tdr. Land eller 14—15 ha, skal sælges ved Tvangsauktion, bliver hele Apparatet ogsaa sat i Gang. Fogeden skal indberette og Jordlovsudvalget give Indstilling til Landbrugsministeren, der igen bestemmer, om Staten vil have Ejendommen. Vederlag og Vilkaar samt Arealafgivelse bestemmes af Ministeren og ellers af det nedsatte Vurderingsnævn, og hyder nogen ind ved Auktionen, maa vedkommende være klar over, at der ikke kan ske Opraab af Ejendommen eller Arealet uden Ret for Staten til at kræve Jordafstaaelse efter den tidligere omtalte Skala, ned til 20 000 Kr.s Grundværdi. Det tør antages, at de fleste Købere mister Lysten, og det er aabenbart ogsaa Meningen. Staten, det vil sige Ministeren, dominerer og overtager simpelt og let.

Afsnittet om Statens Ret til at kræve — jeg understreger Ordet kræve — Jord afgivet til Anvendelse som Tillægsjord til mindre Landbrug har faaet en Affattelse, som ikke staar tilbage for de øvrige Bestemmelser i Lovforslaget. Det bestemmes lige til, at hvis Ejeren af et Landbrug paa mindre end 8 ha middelgod Jord kaster sine Øjne paa Naboens Jord og synes, at nu kunde han ønske sig noget af den, saa skal han absolut bare sige til, den højterede Landbrugsminister kommer straks og hjælper ham — javel, visse Formaliteter skal tilgodeses, der maa ikke eksproprieres længere end til 25 000 Kr.s Grænsen, men sandelig det skal nok ende med, at Manden faar det Areal, han ønsker sig op til de 8 ha eller 14—15 Tdr. Land, sammenlagt med det Areal, han allerede har. Hvordan Ejeren af den Ejendom, hvorfra et eller flere Stykker Jord tages paa denne Maade, befinder sig, tages der ikke meget Hensyn til, det bliver hans Sag. Det er interessant at se, at der intet som helst er i Vejen for, at Afstaaelse kan kræves gennemført straks; det staar der tværtimod udtrykkeligt i Forslaget. Der er heller intet som helst til Hinder for, at man eksproprierer lige op til Gaardens Ladeport.

I det hele taget er den Mand, fra hvem man tager Jorden, meget ilde stillet. Der tilstaaes end ikke den hidtidige Ejer Ret til at være repræsenteret i Vurderingsnævnet, naar Jorden overtages af Staten efter Skalaen fra 10 til 50 pCt., ej heller ved Familieoverdragelse. Det skal nok vise sig, at den, fra hvem Jorden tages, ikke har saa

særlig store Chancer for at opnaa Flertal i det Vurderingsnævn, som nedsættes, og saa er Nævnets Kendelse endelig; der er simpelt hen ikke mere at gøre.

At de samvirkende Landbo- og Husmandsforeninger er repræsenteret, er rimeligt, men det havde ogsaa været rimeligt og naturligt at lade Tolvmandsforeningerne være repræsenteret netop her, hvor det er Medlemmerne af denne Forening, der skal afgive de største Arealer pr. Ejendom og rammes efter de højeste Skalasatser. Det drejer sig om Afgivelse af meget betydelige Arealer inden for denne Forenings Virkeomraade. Det havde været stemmende med Billighed og Naturlighed, om man havde ladet ogsaa disse Landbrugere været repræsenteret i dette Vurderingsnævn.

Hvad i øvrigt Nævnets Sammensætning angaar, er det ganske vist Højesteretspræsidenten, der udnævner Formanden for Nævnet blandt Dommerne, men ellers har Nævnet jo intet som helst med Højesteret at gøre, uden for saa vidt som Kendelsen, der fældes, er endelig.

Er der da nu absolut tvingende og afgørende Grunde til, at Staten optræder paa saa uretfærdig og anmassende Maade over for disse Ejendomsbesiddere? Har de paagældende Ejere forsynet sig groft mod Landets Love, eller er Landet i en saadan Situation, at det ikke staar til at redde, hvis disse drastiske Forholdsregler ikke gennemføres, og gennemføres nu? Aldeles ikke. Der er nu foreløbig ca. 30 000 Tdr. Land Jord til Raadighed til Udstykning, man kunde passende begynde med den, og selv om den Jord tages fra, som ikke i Øjeblikket er udstykningsmoden, er der endda Jord tilbage til et meget betydeligt Antal Brug.

Men Forholdet er, som alle ved, det, at det snart er umuligt at starte et Stats-husmandsbrug i Dag til Trods for alle de Lempelser og Hjælpeforanstaltninger, vi har foretaget ad Lovgivningens Vej, og det aldeles ikke paa Grund af Jordmangel. Stats-husmandsbrugene fra 1946 — og det er kun ca. 50 — er ikke engang færdigbygget i Dag. Mangel paa Materialer gør det umuligt. Det koster saa urimelige Summer som 62 000—65 000—68 000 Kr. at starte disse Brug, at det simpelt hen er mere end svært for de unge at starte i Dag. Deres egne samsparede Penge, 10 000—11 000 Kr., er tabt, saa snart Konjunkturerne gaar lidt nedad; Statens Tilskud, 17 000—18 000 Kr., gaar samme Vej. Tilbage bliver en Gæld paa ca. 35 000 Kr., der ganske vist ved alle de Hjælpe love, vi som sagt har vedtaget,